

**UCHWAŁA NR XXII/139/2012
RADY GMINY OBROWO
z dnia 28 grudnia 2012r.**

**w sprawie Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego dla Gminy Obrowo
na lata 2013-2015**

Na podstawie: art.7 ust.1, pkt 5 i art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1591, z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr62, poz.558, Nr113, poz.984, Nr153, poz.1271, Nr214, poz.1806, z 2003r.Nr80, poz.717, Nr162, poz.1568, z 2004r.Nr102, poz.1055, Nr116, poz.1203, z 2005r. Nr172, poz.1441, Nr 175, poz.1457, z 2006r. Nr17, poz.128, Nr181, poz.1337, z 2007r.Nr48, poz.327, Nr138, poz.974, Nr173, poz.1218, z 2008r. Nr 180, poz.1111, Nr223, poz.1458, z 2009r. Nr52, poz.420, Nr157, poz.1241, z 2010r. Nr28, poz.142 i 146, Nr 40, poz.230, Nr 106, poz.675, z 2011r. Nr21, poz.113, Nr117, poz.679, Nr134, poz.777, Nr149, poz.887 i Nr217, poz.1281) oraz art. 2 ust.4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011r. Nr 231, poz.1375 z późn.zm.) oraz § 4 ust.1, pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz.U.z 2011r. Nr 24, poz.128) Rada Gminy Obrowo uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Promocji Zdrowia Psychicznego dla Gminy Obrowo na lata 2013-2015, zwany dalej Programem.
- § 2. Gminny Program na lata 2013-2015 oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego.
- § 3. 1.Cel strategiczny Programu: Promocja zdrowia psychicznego, jako czynnik integrujący wszystkie środowiska lokalne.
- § 4. Cele szczegółowe Programu:
- 1).Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu:
 - a) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej (plakaty, broszury tematyczne, strona internetowa Urzędu) dotyczącej zdrowia psychicznego z uwzględnieniem wykazu placówek psychiatrycznej opieki stacjonarnej i ambulatoryjnej, domów pomocy społecznej, ośrodków interwencji kryzysowych, funkcjonujących na terenie powiatu toruńskiego;
 - b) organizowanie w szkołach na terenie gminy prelekcji i pogadanek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego;
 - c) uwzględnienie zagadnień związanych z ryzykiem wystąpienia zaburzeń psychicznych u osób nadużywających alkohol lub z innymi uzależnieniami;
 - d) poradnictwo w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym,
 - e) propagowanie w szkołach idei ochrony zdrowia psychicznego,

- f) rozpowszechnianie informacji nt. terminu ważnych dni dla ochrony zdrowia oraz przypominanie ich podczas różnych przedsięwzięć na rzecz zdrowia „Dzień bez papierosa” „Dzień bez samochodu” „Biegaj razem z nami”.
- 2) Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi:
 - 1)zapewnienie wsparcia i leczenia umożliwiającego ludziom chorym psychicznie pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społeczności;
 - 2)organizowanie spotkań i zajęć rekreacyjnych z udziałem osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zmniejszenia barier społecznych oraz wypracowanie modelu właściwych postaw społecznych (tolerancja, życzliwość, zrozumienie);
 - 3)organizowanie wspólnych działań różnych instytucji w celu zapobiegania dyskryminacji i zapobieganiu zjawisku stygmatyzacji osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin;
- 3) Upowszechnienie środowiskowego modelu psychicznej opieki zdrowotnej:
 - 1)zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych (świadczeniodawcy zadań NFZ);
 - 2) współpraca Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrowie ze służbami opieki psychiatrycznej oraz lekarzami rodzinnymi;
- 4). Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego:
 - 1) wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów i ich rodzin oraz organizacji pozarządowych sprzyjających rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
 - 2) wdrożenie modelu środowiskowej i zintegrowanej opieki z udziałem podmiotów, instytucji, specjalistów ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, pomocy społecznej, edukacji z terenu gminy;
 - 3) zapewnienie transportu mieszkańcom gminy na zajęcia warsztatowe;
 - 4) zwiększenie świadomości społecznej poprzez kampanie medialne dotyczące rozpowszechnienia objawów, profilaktyki i wczesnej interwencji w przypadkach depresji i samobójstwa, a także zapewnienie obiektywnego sposobu informowania opinii społecznej o przypadkach samobójstw i prób samobójczych.
- 5). Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi:
 - 1) prowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi, kampanii ograniczającej tendencje do bierności, izolacji, wykluczenia i zależności instytucjonalnej, w tym rozwoju form zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zwiększenia aktywności zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi;
 - 2) kontakt osoby z zaburzeniami psychicznymi z Powiatowym Urzędem Pracy, w celu przedstawienia ofert pracy znajdujących się w rejestrach urzędu za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrowie;
 - 3) kontakt z zakładami pracy chronionej;
 - 4) współpraca Gminy w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi, z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, tworzenie warunków dla zwiększenia dostępności różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji zawodowej, organizacji poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 6). Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy:
 - 1) powołanie lokalnego Zespołu w celu realizacji Programu – Wójt Gminy Obrowo;
 - 2) realizacja, koordynowanie i monitorowanie Programu przez Zespół;
 - 3) przygotowanie corocznie przez Zespół, informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi i jej opublikowanie na stronie internetowej Urzędu.

§ 5. Główne priorytety zdrowia psychicznego na terenie Gminy Obrowo to obszary:

- 1) ochrony zdrowia,
- 2) oświaty,
- 3) pomocy społecznej.

§ 6. Adresaci przedsięwzięć i inicjatyw zmierzających do poprawy stanu zdrowia psychicznego:

- 1) wszyscy mieszkańcy Gminy Obrowo,
- 2) szkoły z terenu Gminy Obrowo,
- 3) Urząd Gminy Obrowo,
- 4) Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Obrowo,
- 5) osoby objęte ustawą o ochronie zdrowia psychicznego.

§ 7. Realizatorzy Programu:

- 1) Urząd Gminy Obrowo,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Placówki oświatowe Gminy Obrowo,
- 5) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Obrowie z siedzibą w Dobrzejewicach.

§ 8. Przewidywane rezultaty:

- 1) rozszerzenie pomocy społecznej dla osób objętych ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z terenu Gminy Obrowo,
- 2) zróżnicowanie pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) dostarczenie możliwości rozwoju osobistego z uwzględnieniem zasobów osobistych i cech indywidualnych osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) zmiana postaw społecznych, zwiększenie świadomości społeczności w zakresie zdrowia psychicznego,
- 5) podniesienie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

§ 9. Źródła finansowania :

- 1) środki z budżetu Gminy Obrowo
- 2) środki z budżetu państwa,
- 3) środki pozabudżetowe.

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obrowo.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Michalski

UZASADNIENIE:

Ważnym czynnikiem wpływającym na nasze zdrowie psychiczne oraz poczucie bezpieczeństwa, szczęścia i spełnienia w życiu jest rozwijanie własnych zainteresowań, praca, zabawa, nauka przez zabawę, edukacja, kultura i kultywowanie zdrowej filozofii życia, umiejętności dopasowania się i zharmonizowania swojego świata wewnętrznego ze światem zewnętrznym.

Działania zapobiegawcze w zakresie promocji zdrowia psychicznego są podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach zagrożenia dla zdrowia psychicznego.

Działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mają tym większe szanse powodzenia im więcej jednostek, grup społecznych w nich uczestniczy. Przyjmuje się, że współpraca w każdej dziedzinie wymaga inicjatyw, zrozumienia i wzajemnego zainteresowania.

W celu nawiązania partnerskiej współpracy w dziedzinie ochrony zdrowia psychicznego należy zidentyfikować dostępną infrastrukturę i środki, które mogłyby wesprzeć wdrażanie promocji i profilaktyki w przedmiotowej dziedzinie.

Gmina Obrowo liczy 13.294 mieszkańców stan na dzień 31.09.2012r.

System opieki zdrowotnej na terenie gminy oparty jest na Niepublicznych i Publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej, gdzie opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami jest realizowana w ramach podstawowej opieki medycznej w formie doraźnej, ambulatoryjnej, finansowanej ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia zdrowotne.

Na terenie Gminy Obrowo działa Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Obrowie z siedzibą w Dobrzejewicach, w którym udzielono następujących porad:

- osoby upośledzone 38;
- osoby objęte opieką z powodu choroby psychicznej 52;
- osoby wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych 156.

Są to dane podane przez ww placówkę za lata 2010-2012.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia Rodzinna” w Osieku nad Wisłą udzielił pomocy 10 osobom z upośledzeniem umysłowym, 20 osobom dotkniętym chorobami psychicznymi oraz 40 osobom wskazującym na zakłócenia czynności psychicznych.

Według danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrowie wynika, że udzielono pomocy 35 osobom z upośledzeniem umysłowym w formie:

- pracy socjalnej – kontakty z rodzicami, załatwianie spraw w instytucjach, pomoc w załatwianiu świadczeń rentowych, ustalanie opiekunów a prawnego,
- skierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy,
- pomocy finansowej,
- pomoc w formie żywności w ramach programu unijnego PEAD,
- podpisywanie kontraktów na udział w projekcie współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Osób dotkniętych chorobą psychiczną, którym udzielono pomocy w latach 2010-2012 było 21, polegała ona na:

- pomocy w formie umieszczenia w szpitalu celem podjęcia leczenia psychiatrycznego,
- wsparciu rodziny i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, sądowych,

Pomocy finansowej,

- pomocy w formie żywności w ramach programu Unijnego PEAD,
- odpłatności za pobyt 2 mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił także pomocy 21 osobom, które wykazywały inne zakłócenia czynności psychicznych- zaliczane do zaburzeń psychicznych w formie:

- usług opiekuńczych,
- pomocy w formie umieszczenia w szpitalu celem podjęcia leczenia psychiatrycznego,
- pomocy finansowej,
- pomocy w formie żywności w ramach programu Unijnego PEAD,
- podejmowania interwencji.

Całodobową opiekę oraz usługi w zakresie potrzeb bytowych, zdrowotnych i wspomagających świadczy Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatanta” w Dobrzejewicach, w którym zarejestrowano na przestrzeni lat 2010-2012:

- 2 osoby z upośledzeniem umysłowym,

- 7 osób z powodu choroby psychicznej,
- 27 osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych.

Na podstawie zestawienia uczestników zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Osieku nad Wisłą, którzy zamieszkują na terenie Gminy Obrowo wynika, że osób z upośledzeniem umysłowym jest 20, natomiast osób z chorobą psychiczną 3.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chełmży, której punkt znajduje się w Dobrzejewicach wydała następujące orzeczenia na podstawie przebadanych dzieci z terenu Gminy Obrowo:

- 1) z powodu zaburzeń psychicznych: 2010-2011-5 dzieci, 2011-2012-2 dzieci,
- 2) z powodu upośledzenia umysłowego:

2010-2011

- upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim – 7 dzieci,
- upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i znacznym – 1 dziecko,
- upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim – 2 dzieci

2011-2012

- upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim – 6 dzieci,
- upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i znacznym – 2 dzieci,
- niepełnosprawność sprzężona – 2 dzieci
- Zespół Aspergera – 1 dziecko

Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Psychiatrycznego w Toruniu przekazał następujące dane statystyczne dotyczące osób z terenu Gminy Obrowo:

1. Osoby leczone w związku z zaburzeniami psychicznymi:

- 2010 rok

Organiczne zaburzenia niepsychotyczne – 28

Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu – 10

Epizody afektywne – 29

Inne zaburzenia nastroju – 2

Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną – 66

Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi – 3,

Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych – 4,

Zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego) – 10,

Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym – 44

Ogółem 196 osób

- 2011 rok

Organiczne zaburzenia niepsychotyczne – 27,

Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu – 8,

Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych – 2,

Epizody afektywne – 31,

Inne zaburzenia nastroju – 4,

Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną – 70,

Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi – 1,

Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych – 7,

Zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego) – 11,

Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym – 42

Ogółem 203 osoby

- 2012 rok

Organiczne zaburzenia niepsychotyczne – 28,

Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu – 15,
Epizody afektywne – 36,
Inne zaburzenia nastroju – 5,
Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną – 70,
Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi – 1,
Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych – 8,
Zaburzenia rozwoju psychicznego (psychologicznego) – 8,
Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym – 43
Ogółem 214 osób

2. Osoby leczone z powodu choroby psychicznej:

- 2010 rok

Organiczne zaburzenia niepsychotyczne – 53,
Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojenia – 53,
Depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe – 23,
Ogółem 129 osób

- 2011 rok

Organiczne zaburzenia niepsychotyczne – 58,
Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe – 61,
Depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe – 26
Ogółem 139 osób

- 2012 rok

Organiczne zaburzenia niepsychotyczne – 58,
Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojeniowe – 62,
Depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe – 33.
Ogółem 153 osoby

3. Osoby leczone z powodu upośledzenia umysłowego:

- 2010 rok

Upośledzenia umysłowe – 38

- 2011 rok

Upośledzenia umysłowe – 33

- 2012 rok

Upośledzenia umysłowe – 42.

Dane z placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy są następujące:

Zespół Szkół Szkoła Podstawowa w Brzozówce w roku szkolnym 2010-2011 zarejestrowała 3 dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz 2 dzieci z innymi zakłóceniami czynności psychicznych, w roku szkolnym 2011-2012 z upośledzeniem w stopniu lekkim 3 dzieci i z innymi zakłóceniami czynności psychicznych też 3 dzieci;

Szkoła Podstawowa w Dobrzejewicach wykazała, że dzieci z upośledzeniem umysłowym w 2010r. było 3, w 2011r. – 2 a w 2012r. -3. Jeżeli chodzi o inne zakłócenia czynności psychicznych zaliczane do zaburzeń psychicznych to w 2010r. zanotowano 3 dzieci.

Zespół Szkół Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Dobrzejewicach dysponuje następującymi danymi statystycznymi:

1) uczniowie z upośledzeniem umysłowym w latach:

- 2010-2011 - 5

- 2011-2012 – 5

- 2012- 2013 – 6

2) brak uczniów wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych w latach 2010-2012.

Zespół Szkół w Obrowie poinformował, że dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w Szkole Podstawowej w latach 2009/2010 było 5, następnie lata 2010/2011 – 3, a w

2011/2012 – 3, jeżeli chodzi o Gimnazjum to dane przedstawiają się następująco lata 2009/2010 – 12, 2010/2011- 6, 2011/2012 – 6.

Dzieci i młodzież wykazująca inne zakłócenia czynności psychicznych w Szkole Podstawowej w latach 2009/2010 – 1, 2010/2011 – 1, 2011/2012 – 2.

W Gimnazjum w latach 2009/2010 – 4, 2010/2011 – 4, 2011/2012 – 3.

W związku z przedstawionymi danymi ważnym elementem w podejmowaniu działań w zakresie promocji ochrony zdrowia psychicznego jest uwzględnienie zagadnień zdrowia psychicznego w działalności publicznych środków masowego przekazu.

Promocja zdrowia jest procesem zmierzającym do zachowania naszego cennego zdrowia. Profilaktyka jest jedną z form ingerowania w rzeczywistość społeczeństwa i świadomość kształtowania rozwoju tej rzeczywistości.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Michalski